

Uredništvo in upravištvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Karotina list:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 63.

Maribor, dne 5. junija 1912.

Letnik IV.

Sijajna zmaga katoličanov v Belgiji.

Glavni in najsilnejši volilni boj v Belgiji je izbojevan. V nedeljo dne 2. t. m. je padla odločitev in je prinesla sijajno zmago katoliški stranki. Oči celega sveta so bile obrnjene v zadnjem času na Belgijo. Večje, kakor za volitve v kakšni veliki državi je bilo javno zanimanje za izid volitev v mali Belgiji. Kako tudi ne? Saj je vendar Belgija ena izmed onih redkih dežel, v kateri so katoličani že skozi desetletja na krmilu. Vsi napor raznih protiverskih strank, dobiti v oblast belgijsko državo, so bili dosedaj brezuspešni, vsi naskoki so bili odbiti od je-klene značajnosti in močnatosti belgijskih katoličanov. Vse to je široko svetovno javnost, ki v večini stoji pod duševnim vplivom židovske žurnalistike, ali pa vidi bodočnost samo skozi rudečo prizmo revolucije-narne socialne demokracije, globoko zainteresiralo in vse je po svoje skušalo pripomoči k porazu katoličkov. V vseh svetovnih jezikih se je psovalo čez belgijske katoličane in se je hujskalo proti njim, najhujše in najstrastnejše so pa seveda delali belgijski svobodomisleci, socialdemokrati in sorodni elementi. Pozabili so na vsa medsebojna nasprotstva in skle-nili trden blok. Tako združeni so računali na popolno sigurno zmago. Že tedne in tedne so neprestano naznanjali v svet, da bo pri teh volitvah konec katoliške parlamentarne večine v belgijski zbornici. Raz vladnih poslopij bo zavihrala rudečo-modra zastava, tako so zmagoslavno prerokovali. Liberalno-rudečkarsko časopisje je smatralo zmago svojih zvezanih strank kratkoma za nekako naravno potrebo, ki se ne da več preprečiti. Vsa širokoustna zatrijevanja so pa doživela žalosten konec. Opozicija ni izvila večini niti enega mandata in od 20 novih mandatorov si jih je priborila komaj deset. Nasprotno si je pa katoliška stranka priborila na račun opozicije novih zmag: opoziciji je vzela 5 mandatorov. Na tak u-darec opozicija seveda niti ni mislila več, saj si je vendar že razdelila med sabo ministrske sedeže in v taboru socialnih demokratov je vladalo veliko veselje, ker bi bili imeli dobiti socialisti po tem računu 3 ministrske sedeže. Toda prišel je dan plačila in vsi upi so splavali po vodi.

K tej prelepi zmagi katoličanov je pripomoglo

več okoliščin. V prvi vrsti izborna uprava države, njen gospodarski in kulturni povzdig po sedanjosti. V katoliškem taboru je vladala vzorna disciplina. Nesoglasje med konservativno in demokratično skupino se je bilo poravnalo in tako so korakali združeni katoličani v nepremagljivi vrsti na volišče. Zmaga bi pa ne bila tako sijajna, če bi ne bili belgijski katoliki tako izborni organizirani in če bi ne imeli tako izbornega časopisja. Belgijski katoliki so politično izvrstno šolani. V mirnih časih so organizirali in probuovali ljudstvo in na dan volitve se je pa pokazal popoln uspeh njihovega podrobnega dela. Prezreti se pa tudi ne sme, da se stori v Belgiji veliko za odgojo mladine.

Položaj belgijskih katolikov je bil tokrat skrajno kritičen in opasen, kajti braniti so morali svoje stališče napram opoziciji, ki je bila tesno združena in je imela skupno listo kandidatov. K sreči je v Belgiji propadla volitev, ki izključuje vsako slučajno zmago. V Belgiji ima vsak mož, ki je spolnil 25 let, volilno pravico. Visokošolsko spričevalo in pa gotov davčni znesek upravičujeta do še enega nadaljnjega glasu, nihče pa ne more imeti več kakor tri glasove. Upeljana je tudi volilna dolžnost.

Z geslom: „Proč s samostani!“ je šla opozicija v volilni boj. Ta bojni klic je skrajno brutalen in nasilen ter vsebuje zatiranje katoličanov, kakor so ga proglasili in ga tudi vdejavili francoski prekucni za časa francoske revolucije in v novjšem času pod Combesom. In ravno ta klic na slepe in naj-gnjusnejše nagone ljudskih mas je belgijske katolike tako ojunatil, da so napeli vse sile in obvarovali domovino sramotne strahovlade Jakobincev. Judovsko in drugo liberalno časopisje v Avstriji ima sedaj dovolj povoda, da si zapoje pesem žalostinko, kajti ono je že videlo Belgijo „očiščeno“ katoliške vlade in je s hrepenenjem čakalo dneva, ko bi zagospodovalo Belgiji združeno masonstvo in rudečkarstvo.

Tisza — absolutni kralj ogrski.

Že pred nekaj dnevi je predsednik ogrske državne zbornice, „nekronani kralj“ ogrski, grof Tisza, izjavil, da ni pričakovati miru, niti premirja med vlado in opozicijo; preostajalo ne bo zato nič

drugega, kot da bo morala zbornica sprejeti brambno predlogo, magari s silo, tako je bilo njegovo mnenje. Iz vsega se je lahko sklepalo, da se bo v kratkem bil odločilen boj za brambno reformo. To se je zgodilo včeraj dne 4. t. m. Opozicija je računala z vsem, računala je z vsako kruto silo, ni se pa zednila, kako s silo preprečiti naključje grofa Tisze. Nekateri so predlagali, naj zapusti opozicija zbornico, zopet drugi uporabo nasilstev, toda do sporazuma ni prišlo. Odločilna seja, ki pomenja preobrat na Ogrskem, se je pričela ob 11. uri popoldne. Vlada je nepopisana nemir.

Takoj se je oglasil k besedi poslanec Hollo, ki je hotel govoriti k točki 203 zborničnega reda. Predsednik mu pa ne da besede. Med dolgotrajnimi nemiri je dal predsednik predlog poslanca Szepeshazyja na glasovanje, glaseč se, naj ima zbornica vsak dan dve seji. Takoj določi predsednik popoldansko sejo na 4. uro popoldne.

Končno odredi predsednik kratkoma med glasnim protestom in silnim truščem opozicije glasovanje o brambni predlogi. Opozicija je napravila strahovit kraval, grozila je z nasilstvi, a v sredi tega neznanskega hrušča je vstala večina za predlog in predsednik je izjavil, da je brambna predloga sprejeta en bloc v drugem in tretjem branju. Ob 11. uri je bila seja suspendirana.

Ker je grozila opozicija z brahijalno silo, je med pavzo pozval Tisza v parlament 100 policistov, ki so se postavili po kočnikih. To je pa razlutilo opozicijo tako silno, da je trajalo do konca seje nepopisno kričanje in ropanje.

Pred pričetkom p. p. seje so bili vhodi v zbornico zastraženi. Na trgu pred zbornico so postavili 200 orožnikov, oddelke pionirjev ter celo krdele policajev in huzarjev. Galerije so bile slabo obiskane, a zbornica polnoštevilo. Vladalo je sicer hudo razburjenje, toda še precejšen mir. Naenkrat se je pa položaj spremenil, ko je stopil ob 15. uri predsednik Tisza v zbornico in je otvoril sejo. Nastal je nepopisno hrušč in ropot. Ta prizor je trajal blizu četrte ure. Ob 15. uri suspendira predsednik sejo. Po preteku deset minut se predsednik zopet prikaže v zbornici, otvori sejo, a ni mu mogoče priti do besede in zopet suspendira sejo za 10 minut. Ko se malo pred 5. uro zopet prikaže v zbornici, je hrušč še tem hujši in suspendira sejo za pol ure.

PODLISTEK.

Literarni ogled.

Friburg, 28. maja.

I.

Blagor onemu, ki ima zvestega in udanega prijatelja, ki ga v žalosti tolaži, mu v raznih dvomih življenja pametno in previdno svetuje, na krivo pot zašlega, mogoče že takorekoč izgubljenega, privede zopet na pravo pot. Resnično, „amico“ fideli nulla comparatio; qui eum iuvenit, iuvenit thesaurum.“ S kom ga naj primerjam? Zvest prijatelj odvaga vse zaklade tega sveta. Tudi vsako dobro knjigo, časopis, lahko po pravici primerjamo z zvestim prijateljem; tudi dobra knjiga svetuje, brani pred nevarnostmi in marsikatero obvaruje strahnega, moralnega padca. In v katerem času so bolj potrebni taki zanesljivi prijatelji, če ne ravno v temle modernem času! Koliko knjig in brošur se tiska dan na dan in pošilja v svet med neizobraženo, toda dobro in verno ljudstvo, med idealno in preveč optimistično mladino, v katerih spisih pa se kaj previdno skriva strup, ki umori nečolžno srce mladeniča, dekleta, kakor mrzla slana nežno pomladansko cvetje. Koliko je dandanes takih mladih, med mladino, med dijaki, ki se zgubijo, pokvari in sicer v najlepših letih, v cvetu mladosti, v pomladi življenja — triste videtur — še predno so se začeli duševno razvijati. Nekateri so že začeli poganjati cvetje, krasno, lepo in veliko sadu obetajoče, a cvetje se je razsulo, nobenega sadu ni bilo, temveč še druge so zapeljali in pogreznili v prepad. Bolje bi bilo takemu mlademu nepokvarjenemu, da bi se o njem lahko reklo: „Eine Rose (ist) gebrochen, ehe der Sturm sie entblättert“ (Lessing, Emilia Galotti, 5. Aufz., 7. Aufz. Konec), a žalibog, da se ne more vedno tako reči. Kaj pa hočemo drugega pričakovati od mlade-

ga, neizkušnega človeka, ki pride v svet, v vrtnec modernega sveta, če ne, da kmalu usahne, kakor dvelica, ako ni trdnega značaja. Od dobre in pametne vzgoje je veliko odvisno, če ne vse. Vzgoja v zavodu obvaruje sicer mladeniča, deklico, pred slabim, pohujšanjem, nevarnostmi; a dokler se ne vzgoji v njem jeklen značaj in krepka volja, dokler se ga ne opozori na preteke nevarnosti v svetu, je vse zastoni; ob prvi priložnosti podleže skušnjavi, se spodtakne ob kamen pohujšanja. Ni skoraj stroke v znanosti, po kateri bi mladina bolj strastno ne gledala in hrepenela, kakor pa ravno literatura, zlasti nemška. Ni čuda; saj nudi toliko lepega v prozi, so-sebno v poeziji — „es ist wahr, was Goethe Eckermann vertraute, daß in der Poesie etwas Dämonisches stecken müsse“ (Korrodi, Enrica von Handel-Marzett, p. 156) — a zraven pa tudi neizmerno veliko slabega in pohujšljivega. Ravno v elegantnih, krasnih verzih, ki tečejo kakor kristalno čista studenčnica po zeleni livadi, kateri pa omamijo nekritičen duh mladine kakor opij, se skriva dostikrat, da, ponoviti moramo, zelo mnogokrat najhujši strup. Ta mladina srka strup, ga pije takorekoč, se ga nalezne in sama ne ve, kje in kdaj. Kdo bi ne pozelel v dvomu: ali je to berilo za njega ali ne, po zvestem prijatelju, kateri bi mu v tem slučaju modro svetoval! Veliko je dandanes časopisov in revij na tem polju, ki so zanesljivi, a ni jih mnogo, ki bi ukažljivi mladini tako skoz in skoz zadostovali, kakor pa ravno „Gral“ v nemški literaturi. Časopis se tako-le glasi: Der Gral, Monatschrift für Kunstpflege im katholischen Geiste. Izdaja Fr. Eichert, Dunaj, izide pa v Petrus-Verlag, Trier in Dunaj. Cena 5 Mark. To leto je šesto, odkar je „Gral“ zagledal luč sveta. Razvija se vedno bolj in bolj in tudi napreduje vsestransko; krepko in odločno koraka po svoji začrtani poti, ne oziraje se ne na levo, ne na desno. En oddelek se glasi: kritika, ki obsega poezijo kakor liriko, epiko, dramatiko, prozo, romane, novele. Raz-

ni romani in povesti se brez usmiljenja podvržejo neizprosnosti, a objektivni kritiki, pri kateri ali kot dobri se priporočajo, ali pa podležejo kritičnemu nožu in kot talki izbacnejo iz liste za katoliško mladino. Koliko je tudi drugih člankov, zelo koristnih in tudi temeljitih, ki nudijo veliko lepih in podučljivih idej in praktičnih navodil za življenje! Seveda, revija ni za vsakega; suponira ne ravno malo izobrazbe. Za di-jake višje gimnazije in za mladino na srednjih šolah sploh — zlasti v zadnjih letih — bi ne bilo brez koristi, ako bi ga pridno prebirali. A za akademike pa in za prijatelje nemške literature je kakor nalašč. Tukaj bo se ta ali oni nasrkal lepih in zdravih misli, katere ga bodo spremljale v življenju, in kakor dobre prijateljice stale na strani ter varovale marsikatero nevarnost in nesrečo v moralnem oziru. Nazadnje naj še omenim le nekatere članke in sodru-dnike v zadnjem letniku tega lista: Friderik v. Schlegel, monografija od Muckermann S. J.; Gebrochener Bann, povest iz Albanije, piše M. Amalija baronica Godin; Die Tragik im Leben der Droste, Herbert N.; Emersons Kunstbegriff, Karol Jakubczyk; Der heilige Gral, dramatična poezija, R. v. Kralik; Abraham a S. Clara in rationalistischem Lichte und Gewande, profesor dr. Karol Bertsche; etc. etc. Q

Ti pa, „Gral“ — kojega vzvišena naloga je nositi seme katoliške, edino prave izobrazbe med ta svet, katero bi naj padlo na rodovitna tla in obrodilo stoteri sad — crescas, floreas v prosepah in napredek katoliških idej in načel!

II.

Druga revija, katero smo že ob priliki priporočali, ki je bila svoj čas ustanovljena izključno le za nemško literaturo, a pred enim dobrim letom svoj delokrog bistveno spremenila, je: Über den Wassern, Halmonatschrift für Kultur und Geistesleben. Izdaja Fr. Herwig. Hermann Waltherr, Verlagsbuch-handlung, Berlin. Ta časopis je ustanovil dr. phil. P. Ekspedit Schmidt O. F. M., znan kot kritik, lite-

Med tem časom je pa prikorakalo v zbornico 120 policajev pod poveljstvom policijskega višjega nadzornika. Postavili so se na levi strani zbornice. Med poslanci opozicije nastane nepopisno ogorčenje. Neki zbornični uradnik pove policijskemu nadzorniku imena vseh tistih poslancev, ki bi se naj s silo odstranili iz zbornice. Najpoprej pozove policijski nadzornik poslanca Julija Justha, da gre z njim, a več poslancev stopi med oba in nastane huđ prepir. Policijski nadzornik je vstrajal pri tem, da se mora ravnati po danem povelju. Med divljanjem in ropotom je policija z vso silo spravila in odnesla iz zbornice na ulico 36 poslancev. Ob 6. uri je zapustila policija zbornico.

Ob 7. uri se prikaže predsednik Tisza in vsi poslanci opozicije, ki so še ostali v zbornici pod vodstvom grofa Apponyja zapuste zbornico. Grof Apponyi pri odhodu zakliče: „Zapuščamo oskrunjeno zbornico!“

Nato je zbornica mirno zborovala in zakonski načrt o honvedu je bil sprejet v drugem branju.

Ob 7. uri je bila zaključena seja, ki je bila tako burna, kakoršne še ni videla ogrska državna zbornica.

Železna pest grofa Tisze je z brutalno silo pokazala, da je v ogrski zbornici veljaven zbornični pravilni red iluzoričen. Poslance, ki ne klonijo tilnika pred vladno, se kratkomalo iztirja iz zbornice. Mažarsko nasilstvo na Hrvaškem, mažarsko nasilstvo v lastnem parlamentu, vse to je pač značilno za oholost vladajoče ogrske oligarhije. Sicer pa ima Tiszov zagovor, s katerim opravičuje svoje ravnanje, nekaj vabljivega in originalnega. Tisza pravi, da pomenja obstrukcija zanikanje vsakega parlamentarizma. Po njegovem mnenju je zabranil Tisza le atentat na parlamentarizem. Da se je pri tem poslužil takih sredstev, je po njegovem naziranju popolnoma umljivo, ker se je tudi opozicija poslužila skrajnega orožja — obstrukcije. Klin s klinom, orožje proti orožju, je njegovo geslo.

Leto dni je trajal boj, ki se je bil na Ogrskem za brambno reformo. Končan je z zmago vladne stranke. S tem, da je spravila ogrska zbornica srečno pod streho brambno reformo, še pa ni konec ogrskih homatij. Opozicija je sklenila, iti do skrajnosti. Izdala je parolo, da ne miruje poprej, dokler ne padeta Tisza in Lukacs. Opozicija je imela zvečer sejo, v kateri so sklenili, da bodo danes skupno odkorakali proti parlamentu. Pozno zvečer je izdalo budimpeštansko mestno glavarstvo ukaz, da morajo takoj zapreti vsa hišna vrata in kavjarne, če tudi po dnevu, kakor hitro bo to zahtevala policija. Pripravljen je vojaštvo, ki bo takoj na dano znamenje oddalo ostre strele. Položaj v Budimpešti je kritičen.

Dogodki v ogrski zbornici so vzbudili splošno pozornost v avstrijskem državnem zboru. V zbornici so govorili poslanci samo o teh dogodkih in slišale so se razne izjave. Tudi v avstrijskem parlamentu je nastala nova situacija. Nastala je potreba, da tudi avstrijska zbornica hitro reši brambno predlogo, kar pa ne bo šlo tako glatko, ker je nakopičenih cela vrsta raznih ovir, ki so posledica nezdravega avstrijskega parlamentarizma.

„Priatelji“ uradništva.

V pondeljkovi seji državnega zbora je govoril k službeni pragmatiki uradništva tudi naš poslanec dr. Korošec. Njegov zanimiv govor je vzbudil v

rarni historik, pisatelj, ena izmed najboljših znanstvenih moči med bavarškimi franciskani. Ker je pa založnik delokrog revije svojevoljno spremenil, je P. Ekspedit odstopil od redakcije in zdaj urejuje časopis Fr. Herwig. Časopis pripada k onim, ki se štejejo med najboljše in je univerzalnega značaja. In članki, razprave, ki so izborni, se sučejo v raznih strokah, kakor: zgodovina, sešobno kulturna, filozofija, literatura itd. Fr. Herwig je znan kot kritik in vihti kritični nož včasih skoraj brezobzirno; gorje onemu, ki je njega objekt. Kot dokaz izbornosti in tudi vsestranskega napredka te revije naj zadostujejo le nekateri članki v zadnjem letniku: Friedrich der Große und der Katholizismus, Dr. H. Pigge; Das Heidejahr, Tagebuch eines Einsiedlers, (Maks Geibler; roman v narodnogospodarskem in socialnem oziru velikega pomena; Der rechte Weg, Reformgedanken, Oton Cohausen S. J.; Die Grabbauten der alten Aegypter, E. M. Roloff; Die Geburt der deutschen Oper, Dr. H. Metzeler; Fontane, Fr. Herwig; Die Gemeinschaftserziehung von Knaben und Mädchen, S. Becker; Das deutsche Theater von Iffland bis Immermann, Dr. W. Kosch; Die Aesthetik der Wohnung, F. Füsser; Der polnische Nationaldichter, Fr. Herwig; Aus Heinrich Heines Werdezeit, dr. phil. G. Krieger; Karl Theodor von Dalberg, Dr. E. H. Dietzsch; Wanderungen auf klassischen Stätten, A. Trinius; itd. itd. Iz te kratke in površne liste nekaterih razprav je dovolj razvidno, da so nekateri članki prav interesantni in ravno aktualnega pomena. Tudi v tej reviji so zadi nekateri romani ... naznanjeni in ocenjeni, toda v manjšem obsegu kakor v „Gral.“

Razvijaj se in napreduj vedno in vedno v katoliškem duhu ter ostani zvest svojemu naslovu, potem ti je tudi zagotovljena v prihodnosti trajajoča eksistenca in sadovi gotovo ne bodo izostali!

P. H. K.

zbornici mnogo pozornosti in ga prinašajo nemški listi v zelo dolgih izvlečkih. S pikrim sarkazmom in žgočo ironijo je bičal dr. Korošec vladne stranke in vlado samo, ki hočejo igrati vlogo „priatelja“ uradništva, a se spuščajo v resnici v grde demagogične maneuvre. Fina in duhovita zatrkovanja našega voditelja so vzbudila med širokim krogom poslancev, ki se je zbral okrog njegove klopi, mnogo smeha in je bilo med govorom v zbornici zelo živo, zlasti radi številnih medklincev, katere je pa govornik sproti spretno zavračal.

Lahkomiselno delo.

Dr. Korošec v pričetku svojih izvajanj ostro prime poročevalca dr. Čeha, ker je v svojem poročilu izpustil važen odstavek njegovega minoritetnega predloga. On je namreč predlagal v odseku, da naj stopi službena pragmatika v veljavo prvi dan meseca po objavi, ako je zagotovljeno potrebno pokritje višjih stroškov in je izvršena tudi reforma državne uprave. Poročevalec dr. Čeh je pa kratkomalo izpustil cel pogojni dostavek, kar predlog seveda bistveno spremeni. Kaže to ravnanje pač dovolj jasno, za kako malo resno se je smatralo celo predlogo v odseku. Ravno tako lahkomiselno kot poročevalec je delal do zaključka odsek sam. Pred božičnimi prazniki se je vršila v odseku pravcata licitacija, samo da bi se lahko slepilo uradništvo: to in to boste dobili. Vsakdo pa, ki se je udeleževal te licitacije, je že vnaprej vedel, da ne bo prišlo do izpolnitve teh obljub. To je demagogija najgrše vrste. Odsek je med vsem časom svojega delovanja dokazal, da ni odkritost prijatelj službene pragmatike, temveč da opravlja samo demagogijo.

Vlada je vedno opozarjala na gotove meje, ki jih odsek glede časovnega avancementa, glede plač in koalicijskega prava ne sme prekorčiti. Toda demagogi se niso zmenili za te resne opomine in so tekmovali za naklonjenost uradnikov. Kaj imajo uradniki od tega, ako zbornica sklone službeno pragmatiko ki gotovo ne bo dobila sankcije? (Živahno pritrdjevanje.) Svinčeni je vse, kar so uganjali ti pretentirani prijatelji uradnikov!

Vprašam vas: Kdo je sovražnik uradnikov, — kdo obstruira? Ali ne tisti, ki stavi predloge, o katerih ve, da so nesprejemljivi, da ne bodo nikdar postava? Skrbelo se je, da se je razdražilo poželenje uradnikov, storilo se pa ni nič, da bi res kaj dobili. (Pritrdjevanje.)

Razun odseka je tudi vlada kriva, da se tako zavlačuje to vprašanje. Saj je že več let službena pragmatika na dnevnem redu, pa nobena vlada se ni ganila, da bi pospešila delo v odseku in v zbornici. Sokriva so dalje one tri velike stranke v zbornici, ki visoko nosijo glave in višajo nosove, pa križem drže roke. Kaj pa je storila vladna večina od zadnjih volitev? Prav ničesar. Zbornica je skovala nebroj papirnatih resolucij proti draginji in sedaj kuje drugi proračunski provizorij. To je vse delo. Prvo res važno delo je službena pragmatika.

In zdaj apostrofira dr. Korošec večinske stranke: To pa ste zveržili tako, da je nemogoča v tej obliki in s to vsebino. Zato ste vi sovražniki uradnikov, ker jih vodite za nos. (Živahno pritrdjevanje.) Leni ste, nemarni, da se kar kadi. (Odsekov se ogiblje in prepuščate delo opoziciji. V proračunskem odseku ste mesece ugibali, kako bi vprašanje italijanske fakultete spravili na mrtvi tir. Ugibali ste in šteli gumbce, ali naj se izvoli pododsek deveterih ali dvanajstih članov. Državni proračun ste vrgli pod mizo, odpovedali se kontroli državne uprave in zdaj se ukvarjate s provizorijem, ki pooblašča vlado, da stori, kar hoče. Če bi opozicijske stranke ne parдонirale večine, ne spravile skupaj niti seje proračunskega odseka. (Smeh.) Samo nekaj delate: ime nosite: „delovne stranke.“ (Smeh.) In kakor v proračunskem odseku, tako se dela tudi povsod drugod. Sedanja večina velikih narodov je za delo nezmožna.

Ministrstvo upravnih talentov. Kakor majoriteta, tako so tudi njeni refleksi na ministrskih klopeh. Ko je prišla sedanja vlada, se je reklo: sami upravni talenti. In sedaj vidimo to vlado pri delu. Vidimo upravni talent nemškega, nacionalnega svetnika dr. Hohenburgerja, ki tako dela, da ga Čehi vabijo k Sokolom in bo še letos nastopil v Pragi s sokolsko čepico (Smeh. Poslanec Kalina: Prosim, Hohenburgerja nismo povabili.) Bilo je to čitati v vseh listih. Celotno ministrstvo je bilo povabljen in v ministrstvu se nahaja, kolikor vemo, sedaj še vedno gospod Hohenburger. (Poslanec Udržal: Ker hočemo vedeti, če se gospodje razumejo na telovadbo. Smeh.) Velik upravni talent je tudi trgovinski minister; odkar imamo tega velikega upravnega uradnika, so že vsi karteli proč. Mi vemo, da se sedaj dela proti kartelom in sicer z najuspešnejšim sredstvom: z enketami. (Smeh.)

Železniški minister dr. Forster govori mnogo, piše in predava o novih železnicah, vozovih in drugih investicijah, naredil pa ni še prav ničesar.

Naučni minister dr. Hussarek bi moral rešiti veliko težav in jih tudi je. Italijansko pravno fakultetno vprašanje je srečno rešeno: prijateljalo je v subkomite, v katerem se posvetujemo o dnevnem redu (smeh), da se bomo lahko na poštasti določenega dnevnega reda posvetovali o italijanski fakulteti. (Smeh.)

Baron Heinold prede ob kolovratu nit češko-nemške sprave. Če pa se mu ta nit utrga ali skrtoviči, potem gorje mu, ker Nemci in Čehi pač jejo po njem. V poljedelskem ministrstvu pa so že pred le-

tom skrili zeleno zastavo, o kateri je tako lepo sanjal pokojni Ebenhoch.

Finančni minister Zaleski pa še nadkriljuje druge velike upravne talente. Izšolal se je v poljedelskem ministrstvu, ki sameva v temnih in zaduhlih prostorih ob Liebigovi ulici. Dobili smo že tri finančne načrte, gospod Zaleski nam prinese še četrtega. Kaj pa hočete še več!

Gospod minister Trnka za javna dela agentira s kanali. Zlobni jeziki trdijo, da proučuje vprašanje, ali ne bo treba poleg kanalov graditi železnice, da bodo vođo dovažale v kanale.

Gališki minister Dlugosz je bolj skromen gospod, ki skriva pred javnostjo svoje zasluge za Galičijo.

(Poslanec Kalina: Kaj pa minister za deželno brambo, fcm. Georgi?)

Dr. Korošec: O tem boste pa vi govorili, gospod kolega. (Smeh.)

Razne ovire.

Rekel sem, da niste vlada in večina zmožni vršiti v zbornici resno delo. Tisto stranko, ki stopa po edino pravem potu, se slika za sovražnico uradništva, ako prav se ve, da je še mnogo ovir, ki so službeni pragmatiki na poti. Odstraniti se mora najprvo vse zapreke radi sankcije. Potem se mora poskrbeti za pokritje. Razun tega vemo tudi vsi, da ta pragmatika, o kateri se sedaj posvetujemo, ne more postati prej postava, dokler ne bo napravljena pragmatika za srednješolske učitelje in sodnike. Vsi vemo, da morajo biti nekatera pragmatična določila popolnoma enaka in da se mora radi tega predelati tudi te pragmatike vsaj v odseku. (Poslanec Zenker: To je nova sankcijska ovira.) Seveda, prav gotovo.

Reforma državne uprave.

Sicer je pa nujno potrebna še preje reforma državne uprave. Mi hočemo, da se uradniki boljše plačajo. Treba pa je ob enem zboljšati državno upravo, da se ne bode množilo uradniško osebje tudi tam, kjer je odveč. In res, dobili smo že posebno komisijo za reformo uprave. Rešila je že mnogo dragocenega dela. Najprvo je sklenila, da dobi plačilo. In v proračunu za 1912 že imamo v ta namen 80.000 K. (Dr. Šusteršič: To je prav ta mali finančni načrt. To je najmanjši finančni načrt. Smeh.) Drugič je sklenila, da se imenujejo njej v pomoč novi uradniki. (Smeh.) Tretjič je sklenila, da proučuje sedanje razmere državne uprave. Ker pa se uprava razvija, pričakujemo, da bo komisija sklenila, naj se vsa uprava ustavi, ker drugače ne more dohajati uradnega šimeljna. Dalje ta komisija, sedaj proučuje vprašanje, ali naj se razdeli v razne pododseke, ali naj preje še sklične enketi. Skoraj gotovo se letos še odloči za enketi, ker v Avstriji itak ne pridemo nikamor brez enket. Ko bi bili za službeno pragmatiko sklicali vsaj dve enketi, gotovo bi bilo to vprašanje že rešeno. (Veselost.) Je vendar nekaj nezaslišnega, da se hoče v Avstriji rešiti tako postavo, kot je pragmatika s samo — eno enketi.

Torej, gospodje! Če resno hočete uradnikom dati službeno pragmatiko, potem ne bežite iz zbornice, ko bode treba glasovati za nove davke. Ako ste prijatelji uradnikov in ne smešni demagogi, glasujte za naše predloge, ki odstranijo ovire za sankcijo! (Živahno pritrdjevanje. Govorniku čestitajo.)

Slovensko-liberalna — nemška zveza v Celju.

Dne 1. t. m. je priobčil „Slovenski Narod“ članek iz peresa svojega štajerskega urednika o občinskih volitvah v Celju. Iz tega značilnega, strankarsko na pol oficijelnega članka, ki je ušel uredniku izpod peresa v slabi urici, povzamemo najprej sledeče:

1. Da Narodna stranka za sebe reklamira vodstvo Slovencev v Celju s trditvijo, da se „za letos ne udeležimo volitev.“

2. Da liberalna stranka priznava, da ničesar ni storila za organizacijo Slovencev, posebno obrtnikov, v Celju, če tudi je skozi leta neomejeno in neoporečno terorizirala celjske Slovence.

3. Da liberalni urednik ne pozna ali pa napašče prezre delo poslancev Slovenske kmečke zveze v državnem in deželnem zboru, ki so po poslancu dr. I. Benkoviču potom inicijativnih predlogov in interpelacij na celokupno ministrstvo z vso odločnostjo zahtevali moderniziranje občinskih volilnih redov v avtonomnih mestih, posebno proporcionalno volilno pravico in tajno volitev za Celje in Ptuj (dr. Kukovec za to-le stvar niti mezinca ni ganil).

4. Da dokazuje deželni poslanec, da bi bila sprememba celjskega občinskega volilnega reda primerna kompenzacija za opustitev obstrukcije v dež. zboru, oni liberalni urednik, ki je slovensko obstrukcijo v štajerskem deželnem zboru samo na sebi brez ozira na njene cilje opetovano obsojal kot neoportuno.

Ta članek zasluži nekoliko odgovorov. Celjski Slovenci, posebno takozvani nadstrankarji, naj svobodno slede poveljem liberalne stranke in naj se vzdrže volitve; tudi naj v bodoče slepo poslušajo liberalne matadorje, mi jim ne branimo. Naša dolžnost je le, da povemo, da naj potem tudi odgovornost za nevspehe naprtijo tem liberalcem. Toliko pa je pri bito, da bo in mora naša stranka pri vsaki priliki uveljaviti ves svoj politični vpliv, da se liberalne strankarske račune prekriža, če tudi plavajo pod nevtrarno narodno zastavo; po zgodovini in poteku

začnjega obrtnega shoda je treba to jasno povedati nadstrankarjem.

In puncto občinskih volitev pa nas ni preseneto, da je liberalna stranka proglasila abstinenco. To smo vedeli iz dobrega vira že pred meseci; ta stvar se je sklenila v liberalnem taboru v času, ko se je začel biti boj za županstvo v celjski okolici. Liberalci so izdali parolo, da bodo magari raje volili nemškutarja, kakor pa poštenega slovenskega kmeta. Nemoj so se pa pripravljali pri drugi volitvi oddati glasove narodno manj zanesljivemu liberalcu, tako da bi ta prišel v ožjo volitev s kandidatom S. K. Z.; pri ožji volitvi bi potem zmagal nemško-pobarvani liberalni kandidat. V sled teh mahinacij je naša stranka opustila vse pomisleke in glasovala za Fazarinca.

S takimi nelepimi manevri, pri katerih so bile udeležene odločilne osebe nemško-liberalnega tabora v občinskem odboru, je Narodna stranka prišla do zmage; ta „zmaga“ je prvi plod formalne zveze med nemškimi protestanti in slovenskimi liberalci v Celju in okolici. Za sedaj nam takični razlogi prepovedujejo razkriti druge dele te pogodbe.

Načelnji plod te zveze je tudi abstinenca slovenske liberalne stranke pri občinskih volitvah v Celju. Liberalna stranka je že pred meseci zbirala podatke za občinske volitve v Celju; bila je tudi v položaju, da kontrolira pravilnost volilnega imenika, kar so očitno trdili liberalci, ki so radi preglasni in kar je tudi resnica. Naenkrat pa ta preobrat! Lahkoverne nadstrankarje se sedaj farba, da je bil zamujen reklamacijski rok. Dovolj žalostno, če se stvar poveri takim nerodnežem! Sicer pa je to navadna liberalna izmišljotina, preračunjena za nepoučene ljudi. Liberalni urednik je sedaj prevzel nehvaležno vlogo, da s številkami dokaže, da bi ne dosegli Slovenci nikakega uspeha, a pri tem mora tudi priznati, da liberalna stranka za volitve ni nič storila.

Seveda bodo liberalci sedaj zakričali, da jih obrekujemo in opravljamo. A nobeno kričanje ne bo pomagalo; zveza med nemškimi protestanti in slovenskimi liberalci v Celju obstoja, naj jo liberalci še stokrat taje. Ko se bodo liberalci izkričali, bomo pa prišli z nadaljnjimi podatki; primeren trenutek si bomo seveda sami izbrali. Heil!

Politični pregled.

Državni zbor.

V pondeljkovi seji državne zbornice se je nadaljevalo drugo branje službene pragmatike državnih uradnikov. Govoril je manjšinski poročevalec Moraczewski in poslanec dr. Korosec. Govor poslednjega prinašamo na drugem mestu. Za dr. Korosecem je govorilo še več drugih poslancev, med drugimi poslanca grof Lazocki in dr. Dinghofer, na kar je bila debata zaključena.

V torkovi seji se je nadaljevala specialna debata o službeni pragmatiki. Po sklepčnih govorih poročevalcev se je pričelo glasovanje.

O § 1, ki se glasi, da politični, nacionalni in konfesionalni vzroki ne tvorijo zadržka pri nameščenju uradnika, se je vršilo poimensko glasovanje. To zaštevni predlog poslanca Smerala je bil sprejet s 153 proti 120 glasovi, če tudi je vlada opetovano izjavila, da ga ne more predložiti v sankcijo.

Nato so se sprejeli paragrafi do 10., v obliki, ki jo je izdelal odsek, istotako točke od 11.—19.

Za tem se je pričela specijalna debata o drugi skupini. K temu predmetu je govoril tudi posl. Gostinčar, na kar je bila obravnavana prekinjena in se je nadaljevala debata o nujnem predlogu Pacherja, glede poštnih oficijantov.

Sklep se je bil ob 4. uri popoldne. Prihodnja seja danes dne 5. t. m.

Razen plenarne seje je še tudi zborovalo večeraj več odsekov:

V budgetnem odseku se je v pondeljek nadaljevalo posvetovanje o budgetnem provizoriju. Govorili so poslanci Mastalka, Wassilko in drugi.

V pododseku finančnega odseka je govoril finančni minister Zaleski in povdarjal, da vlada ne umakne nobenega svojih finančnih osnutkov.

V brambnem odseku je bilo nadaljevanje specialne debate o brambni predlogi.

V bosanskem odseku se je pritoževal poslanec Dulibič, da odsekov referent dr. Redlich v svojem referatu niti ne omenja potrebe, da bi se priklopile okupirane dežele k Hrvaški, Slavoniji in Dalmaciji.

Volitve v graški občinski svet.

Volitve v graški občinski svet so razpisane: Tretji volilni razred voli dne 17. septembra, morebitna ožja volitev dne 24. septembra; drugi volilni razred voli dne 1. oktobra, morebitna ožja volitev dne 5. oktobra in prvi volilni razred voli dne 8. oktobra, morebitna ožja volitev dne 12. oktobra. Vsak razred voli 16 odbornikov. Vseh volilcev skupaj je pa: okroglo 14.000.

Bolgarski kralj na Dunaju.

V soboto dne 1. t. m. ob 3. uri popoldne sta prispela na Dunaj bolgarski kralj in kraljica s princema Borisem in Cirilom ter se je vršil nad vse slaven slavnostni sprejem. Po več mesecih je cesar zopet prvič sam pričakoval goste na državnem koldvoru. Sprevoz 30 odprtih dvornih voz se je pomikal proti cesarskemu dvoru, ki je bil krasno okra-

šen. Ob tej priliki je cesar podelil bolgarskemu poslaniku Salabaševu red železne krone prvega razreda. „Neue Freie Presse“ pravi ob tej priliki, da je to odlikovanje priznanje velikih zaslug bolgarskega poslanika za dobro razmerje med Avstro-Ogrsko in Bolgarsko zlasti še na gospodarskem polju. Dunajski listi prav toplo pozdravljajo bolgarskega kralja in kraljico.

Bolgarski kraljevski gosti so v nedeljo dopoldne napravili razne posete pri nadvojvodih in nadvojvodinjah. Kraljevska dvojica je obiskala tudi cesarsko grobišče v kapucinski cerkvi ter položila na rakev cesarice Elizabete in prestolonaslednika Rudolfa posebne krasne šopke. Ob polu eni uri je bil pri prestolonasledniku Franu, Ferdinandu dejeuner, katerega se je udeležila odlična družba.

V nedeljo sta bolgarski kralj in kraljica tudi sprijela na bolgarskem poslaništvu dunajsko bolgarsko kolonijo. Navzoči so bili pri sprejemu kralj, kraljica, oba princa ter vse spremstvo. V imenu dunajske bolgarske kolonije je kralja Ferdinanda pozdravil bolgarski rodoljub in junak Paniza, ki je vodil bolgarsko gibanje za osvobodjenje Bolgarije izpod turškega jarma in ki prebiva že nad 30 let na Dunaju. Paniza je vzradoščen zaklical bolgarskemu carju: „Srečen sem, da pozdravljam kralja svobodne Bolgarske.“ Kralj Ferdinand se je ginjen zahvalil za sprejem bolgarski koloniji, ki mu je tudi darovala krasen šopek.

Bolgarski ministrski predsednik Gešov je imel v nedeljo dopoldne večurne konference z zunanjim ministrom grofom Berchtoldom. Državnika sta obširno razpravljala o balkanskem vprašanju ter soglasno konstatirala, da je miren razvoj balkanskega vprašanja v interesu obeh držav.

V nedeljo zvečer ob 7. uri je bil v cesarskem gradu Schönbrunn galadiner na čast bolgarskim gostom. Tekom dinerja sta vladarja izmenjala prisrčne napitnice. Cesar Fran Josip je povdarjal v svoji napitnici na kralja Ferdinanda mirovno misijo Bolgarije ter je čestital kralju Ferdinandu, da se bliža 25letnica, odkar kralj Ferdinand z marljivo in srečno roko vodi usodo bolgarskega naroda. Kralj Ferdinand se je nato v najtoplejših besedah zahvalil za cesarjevo naklonjenost.

V političnih krogih se jako raznovrstno komentira dejstvo, da oba vladarja nista niti z besedico omenila sedanjega političnega položaja na Balkanu.

Nemško-češki spori.

Dne 2. t. m. je imel cesarski namestnik grof Thun v Tešinu znamenit govor, v katerem je dejal, da je češko-nemška sprava bližje, nego marsikateri misli.

Bosna.

Osrednji odbor Hrvaško-narodne Zajednice je v dneh 26. in 27. maja zboroval v Banjaluki. Soglasno je odobril poročilo o dogovorih za spojitve s Hrvaško katoliško unijo. Glede železnice se je hrvaškemu saborskemu klubu priporočilo, da se z vso v nemo zavzame zanje, zlasti pa za progo Aržano-Bugojno, oziroma Rama. Dalje so bili sprejeti sklepi za omejitev pijančevanja, za stik z delavskimi organizacijami, za osnutje ženskih organizacij in še več drugih.

Raznoterosti.

Če. duhovščino opozarjamo, da je zdaj v tiskarni sv. Cirila v Mariboru zopet na razpolago nekaj izvodov novih Pustetovih psalterijev, ki so gotovo najlepši in najcenejši. Oblika 15 X 10% cm, v usnje vezana z zlato obrezo, krasnim tiskom, stane 3 K 36 vin.

Duhovniške vesti. Častiti gospod Franc Stuhec, kaplan pri Sv. Miklavžu pri Ormožu, je prestavljen h Kapeli pri Radgoni. — Častiti gospod Iv. Topolnik, kaplan pri Kapeli, je stopil v začasni pokoj.

Baron Hein, koroški deželni predsednik, stopi v pokoj. Iz Dunaja se poroča, da bo že pred meseci vložena prošnja barona Heina za vpokojitev vsled njegove bolezni sedaj rešena in najbrže še tekom junija imenovan naslednik.

Iz učiteljske službe. Umirovljena je stalna učiteljica ročnih del v Šoštanju in Topolšici Gabrijela Gabrovec. — Začasno je umirovljena stalna učiteljica v Št. Janžu pri Spodnjem-Dravogradu Marija Dominikuš. — Prestavljena je stalna učiteljica v Zibiki Marija Valenčak v Sv. Jurij v Slovenskih gor. — Stalna učiteljica v Zabukovju Ana Pirc-Gabrič je imenovana za učiteljico v Artiču. — Provizorična učiteljica pri Sv. Barbari v Haložah Marija Lebar je imenovana za stalno učiteljico listotam. — Provizorična učiteljica v Blanci Julija Petrinčič je imenovana za stalno učiteljico istotam.

Romarski vlak na Trsat priredi vsled splošne želje štajerskih Slovencev tudi letos Slovenska kršč. socialna zveza. Vlak bo vozil iz Maribora dne 8. julija ob eni uri po polnoči in se bo vrnil nazaj v Maribor dne 9. julija ob 8. uri zvečer. Cene so iste, kakor lani. Natančni vozni red, vspešni pobožnosti, sploh vse, kar je potrebno, objavimo v kratkem.

Križa v odboru za prireditve praškega sokolskega kongresa. „Pravo Lido“ poroča, da grozi v odboru za prireditve sokolskega kongresa v Pragi križa, ker je odbor povabil h kongresu vse ministre, med njimi tudi pravosodnega ministra dr. Hochenburgerja.

Zenska — poslanec? Pri volitvah za deželno-zborski mandat pokojnega dr. Škarde v Mladi Bole-slavi na Češkem je prišlo do ožje volitve med kandidatinjo mladočehov, pisateljico Kunetičko, in samostojnim mladočehskim kandidatom Matovšekom. Odločilno besedo imajo socialni demokrati, ki so tudi imeli ženskega kandidata. Če glasujejo socialni demokrati za Kunetičko, je njena izvolitev zasigurana, in bi bila ona prvi poslanec v Avstriji. Vprašanje je, kako bi tolmačile oblasti deželni volilni red, v katerem se ne glasi nikaka točka, da bi ženska ne mogla biti poslanec. Izič te volitve in nadaljni potek te cele zadeve vzbuja radi tega mnogo pozornosti.

Štajersko.

Hoče. Naša kmečka hranilnica in posojilnica dobro napreduje in trdno stoji. Je pa tudi v najbolj-ših rokah. V nedeljo dne 16. t. m., po rani službi bo-žji bo imela drugi letni občni zbor pri gospodu Karolu Novaku. Može, pridite! Govoril bo neumorno delovni gospod Vlad. Pušenjak. Pridite in pokažite, da se tudi za gospodarsko organizacijo vrlo zani-mate.

Hoče. Še enkrat opozarjamo na veselico, ki jo priredi Bralno društvo s pomočjo Dekliške zveze v nedeljo dne 9. t. m. po večernicah pri gospodu Jož. Rojku, in vabimo vse prijatelje naše mladinske or-ganizacije, zlasti vrle sosede iz Slivnice in drugod, da nas obiščejo v obilnem številu. Na vspešnem je petje, govor, deklamacija (govori in deklamira člani-ca Dekliške zveze) in „Čašica kave“, veseloigra v 1 dejanju, igrajo dekleta Dekliške zveze. Nazadnje pa bo srečolov. Pridite poskusiti svojo srečo v korist našim vrlim mladeničem! Ker se čisti dobiček porabi za nabavo nove zastave Mladeniške Marijine družbe, se preplačila hvaležno sprejemajo. Sedeži 1 K, sto-jišča 40 vin. Na svidenje! Živijo!

Slov. Bistrica. Mariborski slovenski gimna-zijci prirede pod pokroviteljstvom gospoda profesorja dr. Antona Medveda v nedeljo dne 9. t. m. v gleda-liških prostorih hotela „Avstrija“ v Slov. Bistrici predstavo: „Moč uniforme.“ Burka s petjem v treh dejanjih. Spisal J. Štoka. Začetek točno ob 4. uri popoldne. Med premori in prosto zabavo poje dijaš-ki pevski zbor. Čisti dobiček je namenjen Dijaški kuhinji v Mariboru. Ker je čisti dobiček namenjen naši prekornisti Dijaški kuhinji, se preplačila hvale-žno sprejemajo.

Sv. Križ pri Mariboru. Tukajšnje bralno dru-štvo, slavi letos — kakor se je že povdarjalo — 25-letnico svojega obstanka. Slovesna proslavitev iste se bo obhajala dne 4. avgusta t. l. Natančen spored se bo pravočasno objavil. Slavnaj bratska društva od blizu in daleč se pa že kar sedaj opozarjajo na to slavlje ter se prosijo, da isto blagohotno vpo-števajo ter svoje prireditve za ta dan opustijo in prav mnogostevilno pohite na skrajno severno točko med obmejne brate Slovence k prijaznemu Sv. Kri-žu na visokem Kozjaku. Zlasti se še vabijo bratje Orli iz Maribora, Hoč in Slivnice, da nas ob tej pri-ložnosti počastijo s svojim skupnim obiskom in — ako mogoče — razveselijo z javno telovadbo. Cenje-ni rodoljubi se pa lepo prosijo, da nam za to redko domoljubno slavnost blagovolijo nakloniti velikoduš-ne darove v vinu ali denarju. Morebitne pošiljave naj se naslovijo na gospoda Filipa Galunderja, žu-pana pri Sv. Križu nad Mariborom, pošta Gornja Sv. Kungota. — Slovenci, dan 4. avgusta bodi veli-častni skupni praznik obmejnih Slovencev na prija-znem griču pri Sv. Križu nad Mariborom!

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Slovenci! Pojdi-mo prihodnjo nedeljo dne 9. t. m., popoldne ob 3. uri vsi na veliko ljudsko veselico pri Brezoneliju na Čin-žat! Oglejmo si lepo in poučno gledališko igrro ma-riborskih rokočeljskih pomočnikov, udeležimo se šal-jivega streljanja in drugih nedolžnih zabav! Sloven-ci, naredimo ta izlet čez Lamprechta! Na svidenje! — Šentlovrenška „Slovenska Straža.“

Devica Marija v Pušcavi. Puščavčani! V ne-deljo dne 9. t. m. popoldne vsi k Brezoneliju na ve-liko ljudsko veselico! Poštena in prijetna zabava je priskrbljena! Gledališka igra bo zelo poučljiva, pe-tje lepo, streljanje zanimivo. K obilni udeležbi vabi podružnica „Slovenske Straže“ za Št. Lovrenc in Pušcavo.

Činžat. Podružnici „Slovenske Straže“ v Ma-riboru in pri Sv. Lovrencu prosita obilne udeležbe, posebno iz Maribora. Povdarjamo še enkrat, da se veselica vrši pri vsakem vremenu. Pot od železnič-ne postaje Fell je lepa in ni strma ter se pride na Činžat počasi v pol uri.

Sobotinci. Na binkoštni pondeljek je prišel iz Ptuja kovaški mojster Jakob Petrovič s svojo ženo in dvema otrokoma na obisk k botri; pa preden se še na dvorišču vsi pozdravijo, pače dveletna Anica v gnojnico in utone. Zamorete si misliti žalost starišev in vseh navzočih.

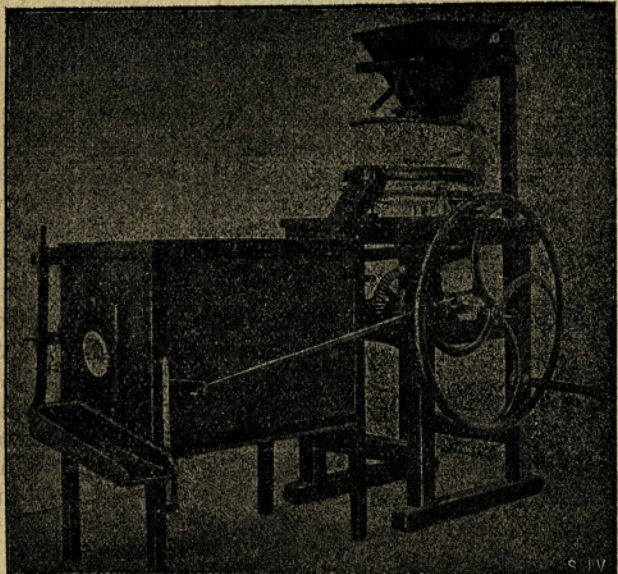
Sobotinci. Po noči od binkoštni nedelje pa na pondeljek so se stepli v naši vasi pri vasovanju fan-tje, ne domači, da so morali Janeza Dominkota iz Markovec na pol mrtvega na vozu peljati najpoprej domu, potem pa v bolnišnico v Ptuj. Prej so ti fan-tje baje spili v neki gostilni v Borovcih en liter — ptujskega šnopsa.

Št. Vid pri Ptuj. Tukaj se je poročila dne 19. majnika t. l. Neža Čeh, hči gostilničarja in valepo-sesnika v Markovcih, s Tomažom Ljubec, rudarjem v Ljubnem na Gornjem Štajerskem.

Franc Pleteršek Maribor, Zaloga Koroška cesta 10. pohištva

Bogata zaloga poliranega, medlo poliranega pohištva iz trdega in mehkega lesa za spalnice, obednice, za kuhinjsko pohištvo, zaloga divanov, podstavk, žimnic, stolov in ogledal, otročjih postelj iz železa po zelo nizkih cenah. 83

Fr. Kampuš: Zg. Poljskava pri Pragarskem

vsem kmetom naznani in se jim priporoča, da bi prišli k njemu stroje kupovat, ker zdaj jih ima okoli 2- do 300 doma, vsake vrste, ima zdaj najnovejše ročne mlatilnice, tudi geplne-mlatilnice, slamoreznice, reporeznice, pluge, brane, okopalnice in osipalnice, mline za sadje in grozje mlet, stiskalnice ali preše, najnovejše sesalke ali pumpe za studence in gnojnice, s katero se lahko napumpa v eni minuti eden polovnjak vode ali gnojnice, vsake vrste male in tudi velike tehtnice, tudi vsake vrste mostne tehtnice, katere pustim sam postaviti na svoj odgovor, stroje za seno kositi, obračati in grabiti, najnovejše sejalne stroje, pri katerih se prihrani ena tretjina zrnja; ima tudi vsakovrstno železje za mline in žage, tudi motorje na bencin, sesalni plin, surovo olje, sopar ali „dampf“, največje mlatilnice, zraven ima vse kar kdo rabi, stroje za šivat „Central Bobin“ po najnižji ceni, vsakovrstne stroje za kovače, lončarje, opekarje, tudi opreme za pekarije, kotle za kuho, brzoparilnike prave „Alfa Separator“, po najnovejšem izdelane, pri katerih se prihrani zelo veliko časa in drv. Najnovejše mline za zrnje mlet, da si lahko vsak kmet doma vsakovrstno zrnje melje in doma vsakovrstno moko napravi, goni se lahko na roko, gepl, tudi na vodno in parno moč, domači izdelek, dam tudi vsakemu kmetu na poskušnjo; kolesa ali bicikelne, pisalne stroje vsake vrste. Zmerne nizke cene, ugodni plačilni pogoji, tudi na več let. Kdor k njemu na dom pride, ali ako mu piše, da se on sam pri kmetu oglasi, dobi vsak kmet vse stroje 10 odstotkov ceneje, kakor drugače, vsakemu pride na svoje stroške na dom, da se dogovorita, ne na kmetove stroške. Vse varstvene priprave za mlatilnice se pri njem dobijo, katere mora vsak kmet imeti, kdor ima mlatilnico. 428

Za birmo! Svet se čudi!

nad veliko, krasno in ceno izber obuval vsakega izdelka in barve, ki jo nudi edino le največja zaloga in izdelovalnica obuval
Štefan-a Strašek-a v Celju
Kovaška ulica šte. 3.

? Kateri

kavini pridatek naj kupim?
Izbira je v resnici težka, —
kajti toliko ponud človeka
naravnost zbega!

Kaj rabite Vi, gospa sosedu? — Jaz?
Jaz sem in bom ostala pri preizkušenem

pravem : **Franckovem : pridatku**
za kavo

s kavinim mlinčkom iz zagrebške tovarne;

od tega zadostuje : manjša : množina; on
povzroči najlepši, zlatorjavni, čisti zvretek,
toraj močno, slastno kavo!

Varstvo proti požarom!

Ako hočete mirno spati, krijte strehe z
asbestnim škrikljem

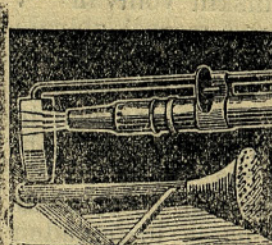
ZENIT

ki je štirikrat lažji od opeke, zelo ličen, trpežen in ne drag.

ZAJEC & HORN, betonsko podjetje,
Ljubljana.

Aparat za lotanje

kakor ga kaže

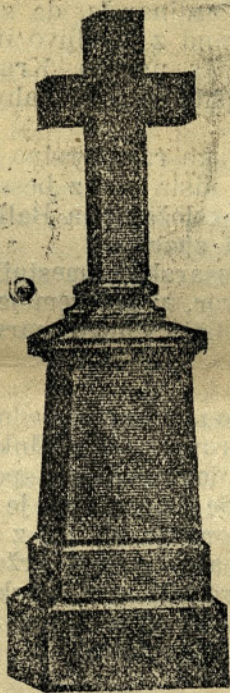
poleg
stoječa
slika

in kateri bi v nobeni

hiši naj ne manjkalo, se dobi
pri **Zinauer & Co.**

281 **Sv. Jakob v Slov. go.**
Cena s svincom in navodilom samo 5 K. Po-
šilja se po povzetju.
Jako priprosto! Zelo praktično! Nobena igrača!

Prva južno-štajerska kamnoseška družba v Celju.

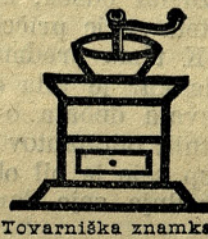
Žaga, brusi in struže s strojnim obratom. :: Zavod za graviranje
črk. :: Izvračuje nagrobne spomenike in vsa monumentalna in stav-
bena dela iz tu- in inozemskega materiala. ::
Plošče za pohištvo iz raznobarnega marmorja. :: Velika zaloga
izgotovljenih nagrobnih spomenikov. :: Najnižje cene. :: Kulantni
plačilni pogoji. :: Narečila se izvršujejo točno. ::
Ceniki in stroškovni proračuni brezplačno.

Obzorojke: **Kamnoseška družba :: Celje.**

V nedeljo, dne
9. junija vsi
na Činžat!

Priporočamo našim gospodinjam pravi : **FRANCKOV** :
kavni pridatek z tovarniško znamko : kavni mlinček :
iz zagrebške tovarne.

al zaga II, V 1161, 12:9 II. V.

Tovarniška znamka

Hotel Trabesinger

v Celovcu
Velikovška cesta
št. 5

Veliko dvorišče za vozove in tri hlevi za konje. — V tem hotelu najdete vsak dan prijetno slovensko družbo. Velike dvorane za shode in veselice.

Na kolodvoru pričakuje gostov domači omnibus.

Lojzka in Pepca Leon.

se priporoča potnikom, ki prinočujejo v Celovcu. — Tukaj najdejo lepe in snažne sobe; izborna kuhinja, zaje-čeno pristna in dobra vina. Za zabavo služi kegljišče. — Po leti sedi na senčnatem vrtu.

Nikdar se ne bode te kesali - -

ampak zadovoljni bode te in vedno hvalili slovensko trgovino, ker si lahko veliko denarja prihraniš če bode te vedno kupovali vse Vaše potrebščine v trgovini

J. N. Šoštarič, Maribor Gosposka ul. 5.

Veliko izbiro najboljšega in najmodernejšega blaga za moške in ženske obleke, platna, sukna, druka, satins, cefira. — Bogata zaloga gotovih oblek, srajce, kravate, ovratniki, naramnice, nogovice, dežniki itd. — Za telovadna društva vse potrebščine in krgi v zalogi. Cene veliko nižje kakor drugod. Postrežba strogo solidna.

ROBERT DIEHL

žganjarna
v Celju

priporoča svojo doma žgano
slivovko, trepinovec, vinsko
žganje, brinjevec kakor tudi

štajerski
konjak